

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	24 augustus 2023
Zaaknummer	Z2023-00000583	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00013285	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	28 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	- 1: Voorschriften bij de ontheffing - 2: Voorgeschreven maatregelen - 3: Locatie plangebied - 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen		

Loo Plan heeft namens Woonstichting SSW een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie La Plata complex 2060, Aeolusweg, Cumulusweg en de Buys Ballotweg in De Bilt (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000583.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden, opzettelijk verstoren en beschadigen en/of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.
- Ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.5, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het verstoren van de laatvlieger.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 april 2024 tot en met 31 december 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op groot onderhoud met energetische upgrade aan complex 2060, La Plata in De Bilt. De werkzaamheden bestaan uit het vervangen van gevelbekleding, het vervangen van isolatie en schilderwerk. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3 van deze beschikking.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en van de verbodsbepaling in artikel 3.5, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft de laatvlieger, voor de periode van 1 april 2024 tot en met 31 december 2025.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.3 Toetsingskader

De gewone dwergvleermuis, laatvlieger en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, de ruige dwergvleermuis en de laatvlieger in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover het volgende aan:

“Locatie

De voorgenomen werkzaamheden zijn specifiek voor de in deze ontheffing aangevraagde projectpanden, de werkzaamheden zijn locatiegebonden. Alternatieve locaties voor de uitvoering van de werkzaamheden zijn dan ook niet aan de orde.

Planning

Binnen dit project zal (deels) in de kritische perioden gewerkt worden, maar door tijdig mitigerende maatregelen te treffen worden de effecten verzacht. Binnen dit project is geen alternatieve planning mogelijk waardoor de effecten misschien kleiner zouden zijn. Projectpanden met vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt in de periode van 15 april tot 15 mei óf, bij uitloop van de werkzaamheden, in de periode van 15 augustus tot 15 oktober.

Werkwijze en inrichting plangebied

Aan de kopgevels en achterzijde van de projectpanden worden lokaal enkel werkzaamheden verricht die als (licht) verstorend beschouwd kunnen worden (schilderwerkzaamheden). Daarbij worden werkzaamheden aan de achterzijde van de projectpanden stapsgewijs uitgevoerd waardoor nooit verstoring bij alle potentiële verblijfplaatsen tegelijk plaatsvindt. Tevens, mede doordat er stapsgewijs gewerkt wordt, is de verstoring van verblijfplaatsen van relatief korte duur en wordt er gezorgd dat er, tijdens uitvlieg- en invliegmomenten, vrije toegang tot de verblijfplaatsen is. Verblijfplaatsen blijven hierdoor toegankelijk en bruikbaar gedurende de uitvoer van het project. Vernielende werkzaamheden vinden alleen aan de voorzijden van de projectpanden plaats waar gevelbekleding vervangen zal worden. Daarom worden ook alleen de voorzijden (ter hoogte van de gevelbekleding) van de projectpanden volledig ongeschikt gemaakt. Delen waar geen werkzaamheden plaatsvinden of alleen schilderwerkzaamheden (bv. trappenhuisen) worden niet ongeschikt gemaakt".

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt en de doelstellingen van de ruimtelijke ingreep worden bereikt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Aangedragen belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

U heeft de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

Onderbouwing en beoordeling van belang

U heeft aangegeven dat de werkzaamheden nodig zijn voor onder andere de verduurzaming van de woningen.

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken om de opwarming van de aarde tegen te gaan.

Ten einde de CO₂-uitstoot (als veroorzaker van de opwarming) te verminderen, zet de Rijksoverheid in op onder meer energiebesparende maatregelen. Woonstichting SSW heeft zich hieraan gecommitteerd en isoleert in de loop van de jaren haar woningbestand. Slecht geïsoleerde woningen zorgen voor een groot aandeel in de CO₂-uitstoot. In een slecht geïsoleerde woning moet immers meer gestookt worden om een warm binnenklimaat te behouden. Bij het vervangen van de gevelbekleding wordt tegelijk gedacht aan verduurzaming van de woningen. In de nieuwe situatie zal nieuwe, met hogere isolatiewaarde, isolatie toegepast worden achter de gevelbekleding van alle woningen.

Door klimaatverandering is niet alleen de volksgezondheid, maar ook de openbare veiligheid in het geding. In de “Nationale Veiligheid Strategie” van 2019 wordt klimaatverandering, in combinatie met de (versnelde) zeespiegelstijging, aangemerkt als een risico voor de samenleving. In Nederland vergroot klimaatverandering bijvoorbeeld het risico op overstromingen (vanuit zee en/of vanuit een rivier). In de “Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid” van het Analistennetwerk Nationale Veiligheid (2022) wordt beschreven dat klimaatverandering verschillende nationale dreigingen versterkt. Door klimaatverandering wordt de kans op weersextremen groter. Dit is bijvoorbeeld extreme neerslag, extreme hitte en extreme droogte. Dit zijn op zich al bedreigingen voor de nationale veiligheid, maar de extremen kunnen ook leiden tot verstoringen in de vitale infrastructuur, zoals de drinkwater-, elektriciteits- en telecomvoorzieningen. Verduurzaming heeft als doel de klimaatverandering te beperken. Daarom is verduurzaming ook in het belang van de openbare veiligheid.

We hebben uw onderbouwing van dit belang beoordeeld. Uit uw onderbouwing en de stukken blijkt dat er inderdaad sprake is van verduurzaming van de woningen.

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege de volksgezondheid en de openbare veiligheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat de ruimtelijke ingreep nodig is vanwege een wettelijk erkend belang. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht of laten onderzoeken op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht of laten onderzoeken welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten en deze onderzoeken aangeleverd bij de aanvraag. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten:

- **Gewone dwergvleermuis**

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er zijn vier zomerverblijfplaatsen vastgesteld. De zomerverblijfplaatsen zijn aangetroffen op:

- Aeolusweg 73-83, achterzijde, onder de daktrim tussen de balkons;
- Aeolusweg 97-107, voorzijde, ruimte onder raamkozijn;
- Cumulusweg 1-11, kopgevel, in stootvoeg;
- Cumulusweg 37-47, achterzijde, onder de daktrim tussen de balkons.

Daarnaast zijn vijf paarverblijfplaatsen vastgesteld binnen het plangebied. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf ter plaatse van de vastgestelde verblijfplaatsen niet uitgesloten worden. De locatie van de verblijfplaatsen is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Bij het inventariseren van het plangebied is er afgeweken van het op dat moment van toepassing zijnde Vleermuisprotocol 2017 (Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2017)), hierbij is 75% overzicht van het gebied niet bereikt. Hierdoor is mogelijk een onderschatting gemaakt van het aantal aanwezige zomerverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis. Om de onderschatting van het aantal zomerverblijfplaatsen

te corrigeren, wordt er een inschatting gemaakt van het aantal aannemelijke zomerverblijfplaatsen op basis van een betrouwbare berekening, toegepast op de aangetroffen en vastgestelde verblijfplaatsen. Het aantal zomerverblijfplaatsen in het onderzochte plangebied komt hierbij op een aantal van zeven zomerverblijfplaatsen uit. Voor dit aantal dient daarom gemitigeerd en in sommige gevallen gecompenseerd te worden.

- **Laatvlieger**

De laatvlieger is aangetroffen binnen het plangebied. Er is een zomerverblijfplaats vastgesteld onder de daktrim bij het trappenhuis. De locatie van de verblijfplaats is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen binnen het plangebied. Er is een paarverblijfplaats vastgesteld in een gevel aan de Buys Ballotweg 2-12, in de gevel. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijf voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kan een individueel winterverblijf niet uitgesloten worden. De locatie van de verblijfplaats is opgenomen in bijlage 4 van deze beschikking.

Staat van instandhouding gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022). De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiemaatregelen zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis. De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdiervereniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2018).

De lokale staat van instandhouding kan verschillen van provincie tot provincie of zelfs van woonwijk tot woonwijk binnen een stad, maar hiervoor zijn voor de provincie Utrecht of gemeente De Bilt geen publicaties bekend. De inschatting van de lokale staat van instandhouding is hierdoor afhankelijk van eigen waarnemingen en inzicht. De NDFF bevat te weinig informatie over daadwerkelijke verblijfplaatsen. Binnen eerder onderzochte wijken in de buurt is de gewone dwergvleermuis verschillende keren aangetroffen en lijkt deze evenredig verdeeld over De Bilt voor te komen. Mede gezien de afstand ten opzichte van verblijfplaatsen maakt het projectgebied deel uit van de metapopulatie die gemeente De Bilt en het buitengebied daaromheen omvat.

Staat van instandhouding laatvlieger

Laatvliegers worden bijna altijd in gebouwen aangetroffen en dan relatief vaak onder dakpannen. Er zijn onvoldoende landelijke gegevens bekend over een lange termijn om een gefundeerde uitspraak te kunnen doen over de huidige staat van instandhouding van zowel de verspreiding als de toekomstvisie van de laatvlieger.

De lokale staat van instandhouding kan verschillen van stad tot stad of zelfs van woonwijk tot woonwijk, maar hiervoor zijn voor De Bilt geen publicaties bekend. De NDFF bevat te weinig informatie over daadwerkelijke verblijfplaatsen. De inschatting van de lokale staat van instandhouding is hierdoor afhankelijk van eigen waarnemingen en inzicht. Binnen eerder onderzochte wijken in de buurt is de laatvlieger verschillende keren aangetroffen en lijkt deze evenredig verdeeld over De Bilt voor te komen.

Staat van instandhouding ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poering en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat de ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021). De Zoogdiervereniging beoordeelt in de laatste update (2018) de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

De lokale staat van instandhouding kan verschillen van stad tot stad of zelfs van woonwijk tot woonwijk, maar hiervoor zijn voor De Bilt geen publicaties bekend. De NDFF bevat te weinig informatie over daadwerkelijke verblijfplaatsen. De inschatting van de lokale staat van instandhouding is hierdoor afhankelijk van eigen waarnemingen en inzicht. Binnen eerder onderzochte wijken in de buurt is de ruige dwergvleermuis verschillende keren aangetroffen. Gezien de afstand ten opzichte van verblijfplaatsen, de omvang van gemeente De Bilt en het aantal verblijfplaatsen dat bekend is in de gemeente, maakt het projectgebied deel uit van een grote populatie die de hele bebouwde kom van De Bilt omvat.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis

Aan de kopgevels en achterzijde van de projectpanden worden lokaal enkel werkzaamheden verricht die als (licht) verstorend beschouwd kunnen worden (schilderwerkzaamheden). Daarbij worden werkzaamheden aan de achterzijde van de projectpanden stapsgewijs uitgevoerd waardoor nooit verstoring bij alle potentiële verblijfplaatsen tegelijk plaatsvindt. Tevens, mede doordat er stapsgewijs gewerkt wordt, is de verstoring van verblijfplaatsen van relatief korte duur en wordt er gezorgd dat er, tijdens uitvlieg- en invliegmomenten, vrije toegang tot de verblijfplaatsen is. Verblijfplaatsen blijven hierdoor toegankelijk en bruikbaar gedurende de uitvoer van het project. Verblijfplaatsen aangetroffen op kopgevels of achterzijden van de projectpanden, worden daarom niet meegerekend bij de berekening voor het aantal tijdelijke voorzieningen dat wordt opgehangen. Aan de achterzijde van de projectpanden zijn, van de gewone- en ruige dwergvleermuis, twee paarverblijfplaatsen en drie zomerverblijfplaatsen waargenomen.

Door de werkzaamheden zullen acht zomer-, paar- en winterverblijfplaatsen van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis vernield worden. Ook worden de soorten verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort. Ook zal de laatvlieger mogelijk verstoord worden. Dit betekent dat er

sprake is van het overtreden van de verbodsbepalingen uit de Wet natuurbescherming. Ontheffing van de Wet natuurbescherming is daarom noodzakelijk.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We gaan akkoord met de mitigerende en/of compenserende maatregelen die u voorgesteld heeft. Deze maatregelen staan in bijlage 2 van deze beschikking.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties. U maakt onder andere de verblijfplaatsen ongeschikt voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode. U plaatst ook voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. De tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen blijven lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1 van deze beschikking) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2 van deze beschikking) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk. We verzenden deze beschikking aan Loo Plan en een afschrift van de beschikking aan:

- Woonstichting SSW;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente De Bilt.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking. De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen. U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het formulier "Bezwaar maken tegen een beslissing van de provincie". U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl.
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Print het ingevulde formulier of het zelfgeschreven bezwaarschrift, onderteken het met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast het bezwaar. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan. U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben. Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:

Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland

Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

Aan de behandeling van een voorlopige voorziening zijn kosten verbonden. Meer informatie hierover vindt u op www.rechtspraak.nl.

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Er dient zorg te worden gedragen dat de in het plangebied vastgestelde zomerverblijfplaats van de laatvlieger tijdens de periode van gebruik toegankelijk blijft voor de soort.

Na afloop van de werkzaamheden

12. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

bron: "Activiteitenplan La Plata complex 2060, De Bilt" van 28 maart 2023.

4.1.1 Gewone- en ruige dwergvleermuis

In de projectpanden zijn 5 paarverblijfplaatsen van de gewone- en 1 paarverblijf van de ruige dwergvleermuis aangetroffen. Conform de afspraken die met de provincie over de omgang met protocol grote gebieden zijn gemaakt, worden hier 3 zomerverblijven bij de 4 tijdens het nader onderzoek aangetroffen zomerverblijfplaatsen opgeteld. Dit geeft een totaal van 13 aangetroffen verblijfplaatsen bij de projectpanden. Aan de kopgevels en achterzijde van de projectpanden worden lokaal enkel werkzaamheden verricht die als (licht) verstorend beschouwd kunnen worden (schilderwerkzaamheden). Daarbij worden werkzaamheden aan de achterzijde van de projectpanden stapsgewijs uitgevoerd waardoor nooit verstoring bij alle potentiële verblijfplaatsen tegelijk plaatsvindt. Tevens, mede doordat er stapsgewijs gewerkt wordt, is de verstoring van verblijfplaatsen van relatief korte duur en wordt er gezorgd dat er, tijdens uitvlieg- en invliegmomenten, vrije toegang tot de verblijfplaatsen is. Verblijfplaatsen blijven hierdoor toegankelijk en bruikbaar gedurende de uitvoer van het project. Verblijfplaatsen aangetroffen op kopgevels of achterzijden van de projectpanden, worden daarom niet meegerekend bij de berekening voor het aantal tijdelijke voorzieningen dat wordt opgehangen. Aan de achterzijde van de projectpanden zijn, van de gewone- en ruige dwergvleermuis, 2 paarverblijven en 3 zomerverblijven waargenomen waarvoor daarom niet gemitigeerd zal worden. Dat houdt in dat er nog voor 8 zomer- en paarverblijven gemitigeerd moet worden. Hiervoor worden 20 muurschalen (VMT1, of vergelijkbaar) en 3 paalkasten (type VK SK 05 of vergelijkbaar) geplaatst vóór 1 augustus 2023. Hiermee wordt voldaan aan de gewenningsperiode van minimaal zes maanden tot de start van het paarseizoen voor paarverblijfplaatsen en drie maanden binnen het actieve seizoen van de vleermuizen voor zomerverblijfplaatsen. Muurschalen worden altijd voorzien van compriband aan de achterzijde om een tochtvrije ruimte te kunnen garanderen. Muurschalen worden aan de projectpanden gehangen, buiten de invloedssfeer van de werkzaamheden.

Alle tijdelijke mitigatie voor de vleermuizen wordt geplaatst binnen het, tijdens het nader onderzoek onderzochte, gebied. Binnen de wijk is voor goede spreiding en variatie in expositie van tijdelijke mitigatie gezorgd voor zowel zomer- als paarverblijven. De tijdelijke mitigatie voor paarverblijven wordt alleen geplaatst op locaties waar geen paarterritorium van vleermuizen aanwezig is, behalve als het één van de paarterritoria betreft waarvoor gemitigeerd wordt. Hierdoor is verdringing van bestaande territoria uitgesloten en zijn alle voorzieningen potentieel geschikt. Alle voorzieningen worden geplaatst conform de voorwaarden uit het Kennisdocument.

4.1.2 Laatvlieger

In één van de projectpanden is een zomerverblijf van de laatvlieger aangetroffen onder de daktrim bij het trappenhuis. Bij het trappenhuis gebeuren enkel licht verstorende werkzaamheden (schilderwerkzaamheden, bijlage 1). Werkzaamheden, op de locatie waar het laatvliegerverblijf is waargenomen, worden buiten de actieve periode van de laatvlieger uitgevoerd (tussen 15 oktober 2024 en 1 april 2025). De verblijfplaats is tijdens de start van het nieuwe seizoen weer beschikbaar. Er wordt dan ook geen tijdelijke verblijfplaats voor de laatvlieger geplaatst.

4.1.3 Verwijderen tijdelijk mitigatie

Na afronding van de werkzaamheden en de permanente mitigatie én de daarop volgende gewenningstijd van 6 maanden, kan tijdelijke mitigatie verwijderd worden. Het verwijderen van vleermuiskasten gebeurt buiten de kraamperiode (15 mei – 15 juli) en winterperiode (1 november – 1 april) van de gewone- en ruige dwergvleermuis. Het verwijderen van de tijdelijke voorzieningen gebeurt onder begeleiding van een ecooloog. De ecooloog controleert de voorzieningen op aanwezigheid van vleermuizen. Voorzieningen waar geen vleermuizen in aanwezig zijn

kunnen worden verwijderd. Voorzieningen waar vleermuizen in aanwezig zijn worden voorzichtig ongeschikt gemaakt met een exclusion flap en kitrugvulling (zie bijlage 7 van het activiteitenplan voor een voorbeeld). Na het ongeschikt maken kunnen de vleermuizen de kasten wel verlaten, maar niet langer terugkeren. Na minimaal drie avonden met voor de vleermuis geschikt weer kunnen de voorzieningen opnieuw worden gecontroleerd en, bij afwezigheid van vleermuizen, alsnog worden verwijderd.

4.2 Wijze van ongeschikt maken

Binnen de randvoorwaarden van het werk (afspraken met bewoners, Gemeente, doelen in Klimaatakkoord) is het niet mogelijk om buiten alle kritische perioden te werken en moet een deel van de verblijfplaatsen ruim vóór aanvang van de werkzaamheden tijdig ongeschikt worden gemaakt. Het ongeschikt maken vindt onder begeleiding van een ecooloog van Loo Plan plaats. De maatregelen die worden getroffen voor het ongeschikt maken van gevelbekleding en verbonden spouwruimtes aan de voorzijden van de projectpanden, zijn hieronder beschreven en worden in bijlage 7 van het activiteitenplan via foto's toegelicht. Het ongeschikt maken van de woningen is enkel toegestaan na het ontvangen van de ontheffing en buiten de meest kwetsbare perioden van de aangetroffen soorten en functies van de verblijfplaatsen.

4.2.1 Gewone- en ruige dwergvleermuis

Projectpanden met vleermuisverblijfplaatsen worden ongeschikt gemaakt in de periode van 15 april tot 15 mei 2024 óf, bij uitloop van de werkzaamheden, in de periode van 15 augustus tot 15 oktober 2024. Vernielende werkzaamheden vinden alleen aan de voorzijden van de projectpanden plaats waar gevelbekleding vervangen zal worden. Daarom worden ook alleen de voorzijden (ter hoogte van de gevelbekleding) van de projectpanden volledig ongeschikt gemaakt. Delen waar geen werkzaamheden plaatsvinden of alleen schilderwerkzaamheden (bv. trappenhuisen) worden niet ongeschikt gemaakt. Op deze plekken wordt met een ecologisch werkprotocol gewerkt om verstoring aan verblijfplaatsen te minimaliseren en schade aan verblijfplaats of dieren te voorkomen. In het ecologisch werkprotocol wordt een steigerprotocol opgenomen en randvoorwaarden geschetst waar rekening mee moet worden gehouden (bijvoorbeeld het vrij laten van uit- en invliegruimtes voor vleermuizen zodat verblijfplaatsen toegankelijk blijven). Toegangen tot ruimtes achter de gevelbekleding (via ruimte tussen gevel en dakrand, onder raamkozijnen, kieren aan de zijkant van de gevelbekleding of verbonden spouwmuur) wordt dichtgezet met kitrugvulling en exclusion flaps. Bij doorlopende ruimtes worden op maximaal 5 meter afstand van elkaar exclusion flaps geplaatst als uitgang vanuit een opening (kieren of langs dakrand). Vleermuizen moeten altijd binnen 2,5m een uitgang kunnen vinden uit het gebouw. Waar (als) spouwmuur verbonden is aan de ruimte achter de gevelbekleding, worden deze ruimtes door middel van het gebruik van kitrugvulling van elkaar afgesloten. Voor details ongeschikt maken zie bijlage 7 van het activiteitenplan. Het gebruik van Porschuim is niet toegestaan in verband met mogelijke beschadiging van vleermuizen en het vervuilende karakter. Minimaal drie dagen na het ongeschikt maken vindt een avondcontrole door een ecooloog plaats bij woningen met verblijfplaatsen. Als daaruit blijkt dat de vleermuizen vertrokken zijn, worden de woningen 'natuurvrij' verklaard. Wanneer er nog vleermuizen aanwezig blijken te zijn, moeten aanvullende werkzaamheden worden uitgevoerd om ongeschikt te maken en wordt een nieuwe controleronde uitgevoerd. Het materiaal voor het ongeschikt maken wordt na afloop van de werkzaamheden weer verwijderd.

4.3 Permanente mitigatie

De genomen maatregelen volgen de richtlijnen en voorwaarden genoemd in de beschikbare Kennisdocumenten en zijn gebaseerd op de meest actuele kennis. De maatregelen die worden getroffen, worden hier en in bijlage 6 beschreven.

4.3.1 Gewone- en ruige dwergvleermuis

De meeste aangetroffen verblijfplaatsen en toegangsopeningen binnen dit complex zijn na afloop van de werkzaamheden weer beschikbaar. Projectpanden hebben aan de voorzijde gevels waar, afwisselend, bakstenen muur en gevelbekleding is toegepast. Bij alle plekken met gevelbekleding wordt gezorgd dat de ruimte achter de gevelbekleding weer toegankelijk is voor vleermuizen in de nieuwe situatie. Achter de gevelbekleding wordt een regelwerk van panlatten (22mm dik, ruw onbewerkt hout) geplaatst waar de gevelbekleding op vast wordt gezet (figuur 8 in bijlage 6). Hierdoor ontstaat vrijwel overal een ruimte van 44mm tussen gevelbekleding en isolatie. Alleen op plekken waar het regelwerk loopt, is de ruimte op sommige plekken krupper. Minimale beschikbare ruimte is altijd 22mm. Deze ruimte wordt toegankelijk gemaakt voor vleermuizen door bovenaan de gevel, gevelbekleding te voorzien van grip (figuur 7 in bijlage 6 van het activiteitenplan). Dit kan bijvoorbeeld door het aanbrengen van een griplaag op de gevelbekleding of door een deel van de gevelbekleding te vervangen door griphoudend materiaal zoals houtbeton. Per aaneengesloten stuk gevelbekleding wordt ten minste één invliegplek gecreëerd. Invliegplekken zijn 25x50mm. Hierdoor worden er ten minste 40 invliegplekken gerealiseerd. Per aaneengesloten stuk gevelbekleding wordt hiermee een ruimte van ongeveer 20m² gerealiseerd. Ieder aaneengesloten stuk gevelbekleding wordt als 1 verblijfplaats gerekend, in werkelijkheid kunnen meerdere dieren van dezelfde ruimte gebruik maken, wat inhoudt dat er veel meer verblijfplaatsen worden gecreëerd dan de mitigatiefactor voorschrijft.

4.3.2 Laatvlieger

Met de voorgenomen werkzaamheden wordt het zomerverblijf van de laatvlieger enkel verstoord. Na de werkzaamheden, die buiten het actieve seizoen van de laatvlieger plaatsvinden, is de verblijfplaats en toegangsopening weer beschikbaar. Er hoeft daarom geen permanente mitigatie aangebracht te worden.

5 Details tijdelijke voorzieningen

*Figuur 4: Vleermuiskast VMT1 van Unitura
Formaat: 60x29x4,5 cm
Materiaal: Multiplex, Grijp mortel*

*Figuur 5: Vleermuispaalkast VK SK 05 van Vivara Pro
Formaat: 43x165x43
Materiaal: Multiplex met een buitenlaag van spuitkurk*

6 Detail permanente mitigatie

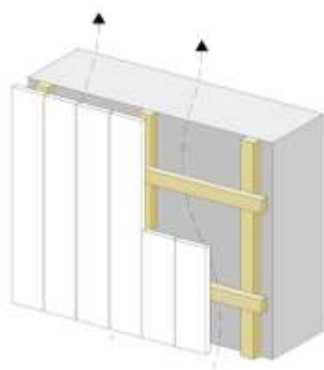
Voor de permanente voorzieningen zijn nog geen tekeningen beschikbaar, in deze bijlage is illustratief een weergave getekend van hoe de permanente voorzieningen achter de gevelbekleding gerealiseerd kan worden. De gehele ruimte achter de gevelbekleding wordt toegankelijk door deze maatregelen.

Figuur 6: Voorbeeld van hoe de voorgevel van de projectpanden er uit zien. Alle projectpanden zijn gelijk in vorm en verschillen alleen in lengte/aantal stukken gevelbekleding per pand.

Figuur 7: Voorbeeld gevelbekleding + locatie waar toegang tot ruimte achter de gevelbekleding gerealiseerd kan worden t.b.v. vleermuizen. Op dit stuk wordt voor grip gezorgd zodat vleermuis kan landen en door een opening tussen gevelbekleding en dakgoot naar binnen kan kruipen.

Figuur 8: Voorbeeld van het regelwerk achter de gevelbekleding. Latten zijn 22mm dik waardoor er altijd een minimale ruimte van 22mm en een maximale ruimte van 44mm tussen gevelbekleding en isolatie zit.

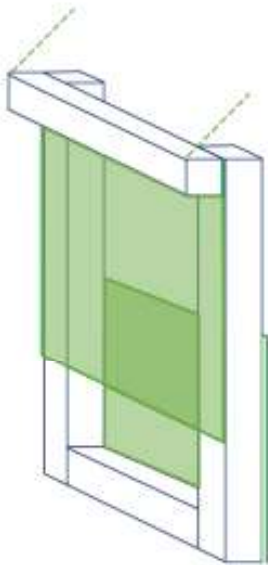
7 Details ongeschikt maken

Detail exclusion flap voor het afdichten van open stootvoegen. Deze kan ook gebruikt worden, in combinatie met kitrugvulling, voor het afdichten van kieren.

Details ongeschikt maken langs de dakrand door het gebruik van kitrugvulling en exclusion flap type 2.

Detail exclusion flap type 2: Groene vlakken in de tekening staan voor de stevige plastic vellen/bladen die strak op het frame van de exclusion flap wordt bevestigd en ervoor moeten zorgen dat vleermuizen niet terug naar binnen kunnen kruipen. Aan de bovenkant van de exclusion flap zit nog een stuk plastic die tegen de muur aan komt te liggen om ook bovenkant van de exclusion flap ontoegankelijk te maken (aangeduid met onderbroken groene lijnen).

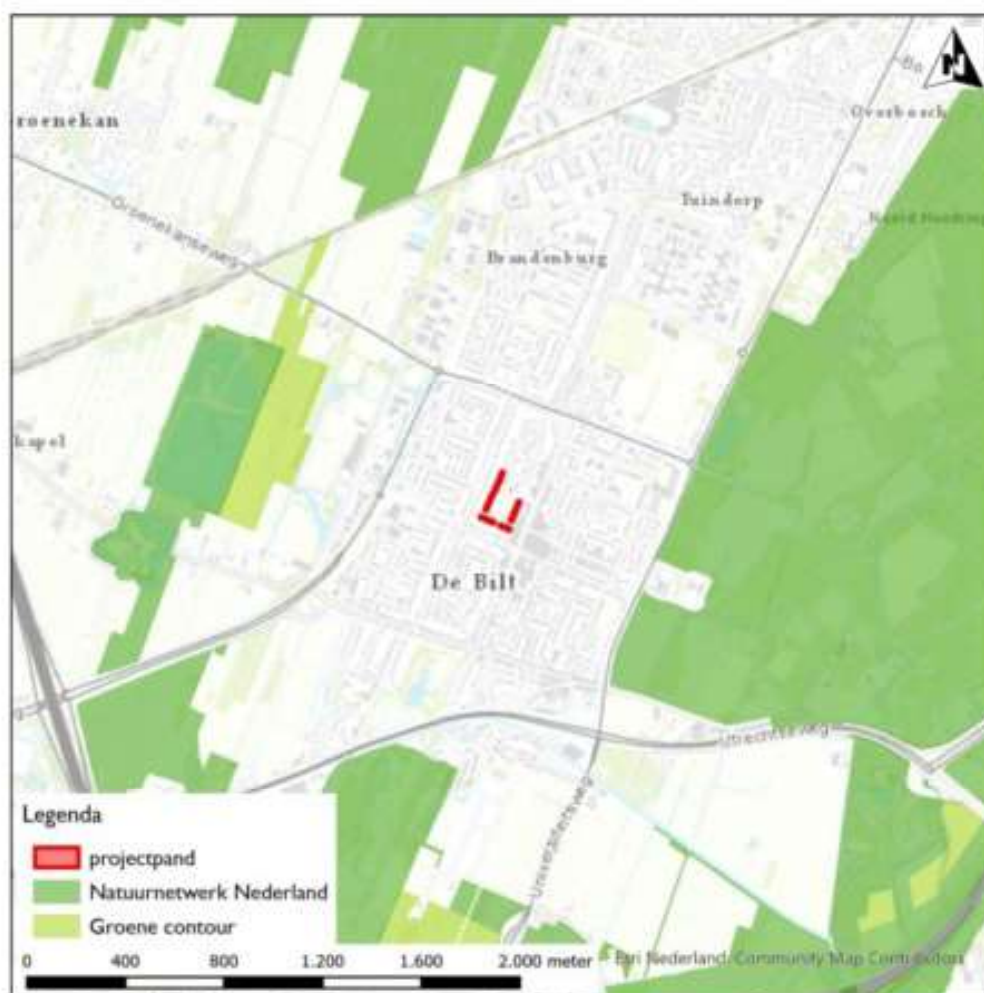

Detail muurschaal met exclusion flap en afgesloten met rugvulling.

Bijlage 3: Locatie plangebied

bron: "Activiteitenplan La Plata complex 2060, De Bilt" van 28 maart 2023.

2 Kaart ligging projectgebied

Figuur 1: Ligging studiegebied in de regio en ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

Bijlage 4: Locatie aangetroffen verblijfplaatsen

bron: "Activiteitenplan La Plata complex 2060, De Bilt" van 28 maart 2023.

